

Megnyugtató információ hiányában

Pénzhiány az egészségügyben

Fotó: Nagy Tibor

Két napja halljuk a rádióadók híradóiban, hogy nagyon nehéz helyzet elé nézünk az egészségügyben. A költségvetés kiigazításának elmaradása a kórházak tevékenységének a felfüggesztéséhez vezethet. A Romániai Krónikus Betegek Szövetségének alelnökét idézik, aki azt nyilatkozta, hogy olyan országos programokban, mint a diabétesz, daganatos

betegségek, ritka betegségek, elfogyott a pénz, a krónikus betegeket kezelés nélkül küldik haza.

Bodolai Gyöngyi

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Szárnyalt a lélek a Színház téren

A vallási felekezetek közötti falak lebontását, a keresztény egység megteremtését hirdető idei fesztivál jócskán túlszárnyalta programkínálatában a tavalyit, hiszen kétszer annyi – összesen harminc – sátorprogram várta már déltől az érdeklődőket.

2.

A tébécé korai felfedezése a cél

Legkevesebb ezer, Maros megyei vidéki településeken élő hátrányos helyzetű személy vehet részt az ingyenes szűrővizsgálatokon, amelyeket egy, a Maros Megyei Klinikai Kórház által kezdeményezett projekt keretében biztosítanak.

5.

Hőléggömb-attrakció Nyárad-köszvényesen

A hagyományokkal sok szempontból szakító, megújult, teljesen fesztiválos jelleggel rendezték meg idén Erdély legrégebbi hőléggömb-parádáját. Ezúttal nem Vármezőben, hanem Köszvényes mellett, jóval nagyobb területen, új keretben.

10.

20%
KEDVEZMÉNY
a diákok számára

OPTICA OPTOFARM

Keress fel minket!
0265 212 304
Marosvásárhely, Szászrégen, Szováta

Aktuális

Ambíciók

Antalfi Imola

A deficitcsökkentő intézkedések törvénytervezetéről felelősséget vállaló kormányt képviselő Marcel Ciolacu miniszterelnök szerint a tervezet az elmúlt 30 év legambiciózusabb költségvetési reformja, aminek kidolgozásához bátorság kellett, ugyanakkor keményen fellép az adócsalók, sikkasztók ellen, hiszen, mint mondta, Romániában a GDP 10 százalékát súrolja az adócsalás mértéke, ami mintegy 32 milliárd euróra becsülhető. A lehangzatosabb kijelentése: nincs többé kettős mérce! Amivel egyrészt elismeri, hogy eddig volt, másrészt, ismerve a hazai viszonyokat, inkább vicckategória.

Vitathatatlan, hogy szükség van a reformra a pénzügyben, közigazgatásban, azonban a kormányfő által említett átszervezés felszínes, és gyökereiben nem nyúl a rendszerhez. A nagy bátorság menet közben lankadt, hiszen a kezdeti deficitcsökkentő intézkedések tervezete számos átalakuláson ment át röpké egy hónap alatt, és éppen ott, ahol a leginkább húsbát vágó változtatásokra lett volna szükség: a közigazgatásban. Nem feltétlenül az elbocsátásokra kell gondolni, hanem inkább a feladatkörök átszervezésére, illetve a teljesítménykritériumok meghatározására. Mert a nagyon jó szakemberek továbbra is a magánszférában teljesítenek, sokkal jobb pénzért.

Valódi reform helyett tehát mit kap a társadalom? Főként adóemelést, néhány állami intézményben (ahol nem léptek, proaktívak voltak a „reform” kicselezése céljából, és kívártak) lesz pár személyzeti „mozgatás”, de a leginkább a vállalkozói szférán ütnek, közvetve pedig a fogyasztókon. Mert a hűsítés, az adókedvezmények eltörlését stb. majd a fogyasztóra terhelik rá.

(Folytatás a 3. oldalon)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Hátrányos helyzetű közösségekben végeznek szűrővizsgálatokat

A tébécé korai felfedezése a cél

Legkevesebb ezer, Maros megyei vidéki településeken élő hátrányos helyzetű személy vehet részt az ingyenes szűrővizsgálatokon, amelyeket egy, a Maros Megyei Klinikai Kórház által kezdeményezett projekt keretében biztosítanak. A projekt részeként tüdővizsgálatot végeznek a tuberkulózis korai kiszűrése érdekében, illetve koronavírus-tesztelésre is sor kerül. Bár Maros megyében a tébécés megbetegedések előfordulási aránya az országos átlag alatt van, léteznek problémás térségek, például Szászrégen és Dicsőszentmárton környéke. A projekt részleteiről minap a Maros Megyei Klinikai Kórház sajtóhelyén sajtótájékoztatót tartottak be.

Menyhárt Borbála

A szűrőprogram célja a tuberkulózis korai felismerése, az, hogy felfedezzék a lappangó tébécések, visszaszorítsák a betegség terjedését, és segítsenek a fertőzötteknek hozzáférni a megfelelő kezeléshez. Az ilyen fertőző betegség esetében, mint amilyen a tébécé, ez nagyon lényeges, mert azáltal, hogy kezdeti stádiumban kiszűrjük a betegséget, meggátolják a fertőzés terjedését, és azokat, akiknél tuberkulózist vagy egyéb tüdőbetegséget diagnosztizálnak, továbbirányítják a legközelebbi tüdőgondozóba, ahol kezelést kapnak és ingyenes tanácsadásban részesülnek. A szűrőprogram részeként mindenkit ingyen vizsgálnak meg, azokat is, akik nem rendelkeznek egészségügyi biztosítással, ugyanakkor a betegeknek díjment-

sen lesz lehetőségük kezelésre – hangsúlyozták a szakemberek.

Dr. Ovidiu Gîrbovan, a Maros Megyei Klinikai Kórház menedzsere szerint nagyon fontos, hogy szűrővizsgálatokat végezzenek a hátrányos helyzetű közösségekben, és kiszűrjék a tüdőt érintő betegségeket, annál is inkább, mivel világjárványon vagyunk túl, amely komoly nyomokat hagyott maga után, ugyanakkor a tuberkulózis egy olyan betegség, amelyre ma is fokozott figyelmet kell fordítani. Ezért fontos azoknak a közösségeknek a szűrése, amelyek nemigen jutnak el egészségügyi vizsgálatokra.

Dr. Szasz Carmen, a Maros Megyei Klinikai Kórház tüdőgyógyászati klinikájának a tüdőgyógyász főorvosa, projektmenedzser elmondta: *Az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása a Maros megyei hátrányos helyzetű közösségekben* elnevezésű projekt a nehéz anyagi helyzetben élő lakoságnak kíván lehetőséget nyújtani a megelőzést célzó szűrővizsgálatokhoz. Az Egészségügyi Minisztériumon keresztül az Európai Gazdasági Közösség pénzügyi mechanizmusa által finanszírozott programban a Maros Megyei Klinikai Kórház partnerei a Multirezisztens Tuberkulózisban Szenvedő Páciensek Támogatásáért Egyesület valamint az LHL's Nemzetközi Tuberkulózis Alapítvány – ismertette a részleteket.

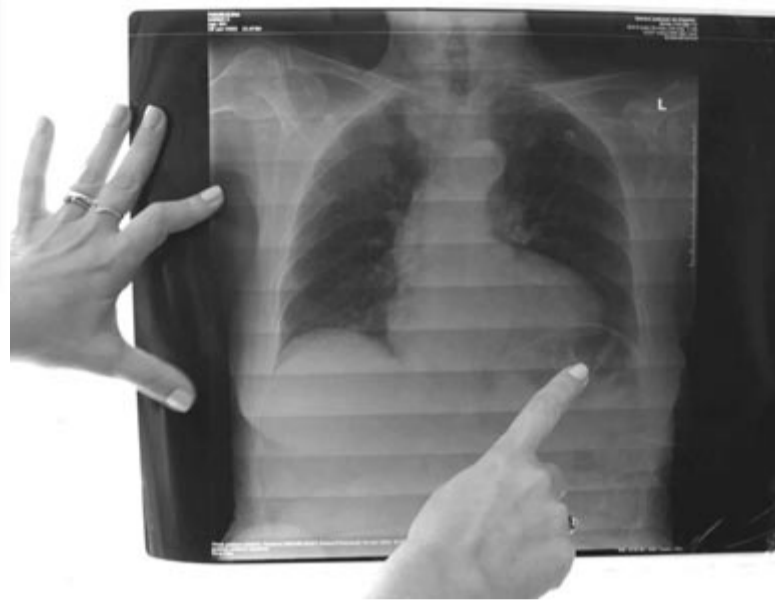
Csökcent az előfordulási arány, de nem tűnt el a tébécé

A tuberkulózis jelen van Romániában, még ha nem is olyan gyakori. Míg 2002-ben 143,2 eset jutott százezer lakosra, jelenleg országos szinten valahol 54,2 körüli

ez az arány a fővárosi Marius Nasta Tüdőgyógyászati Intézet adatai szerint – világított rá dr. Ianosi Edith tüdőgyógyász főorvos, a Maros Megyei Klinikai Kórház orvosigazgatója, aki szerint, bár az előfordulási arány jelentősen csökkent, olyan körülmények között, amikor koronavírus-járvány tombolt nemrég, a szomszédunkban háború van, és menekültek érkeznek az országba, a tuberkulózis korai felfedezését, kiszűrését célzó projektre nagy szükség van. Mint mondta, olyan vidéki településeket céloznak meg, ahol az ott élők, beleértve a roma közösségeket is, szegénységben élnek, nem férnek hozzá az egészségügyi szakellátáshoz, szűrővizsgálatokhoz. Fontos tehát, hogy az érintettekhez a velük rendszeresen kapcsolatba kerülő szociális asszisztensek, közösségi asszisztensek, családorvosok eljuttassák az üzenetet, hogy menjenek el bátran a vizsgálatokra, mivel minden ingyenes.

– Ha még a lappangó fázisban fedezzük fel a tébécét, akkor a beteg időben részesülhet a megfelelő kezelésben, el tudjuk szigetelni, és meg tudjuk fékezni a góccok kialakulását. Ugyanakkor ismét olyan időszakot élünk, amikor újra nő a koronavírus-fertőzöttek száma, emiatt is jókor jön az ingyenes szűrővizsgálat – hangsúlyozta dr. Ianosi Edith.

Răduț Stefan, a Multirezisztens Tuberkulózisban Szenvedő Páciensek Támogatásáért Egyesület alelnöke elismerően szólt a Maros Megyei Klinikai Kórház kezdeményezéséről, véleménye szerint más egészségügyi intézményeknek is jó lenne követniük a példájukat, hiszen országunk lakosságára jellemző, hogy nem jár el

Fotó: Nagy Tibor

rendszeresen szűrővizsgálatokra, ugyanakkor Romániában a megelőzésre messze nem szánnak olyan mértékű finanszírozást, mint amire szükség lenne. Ezért jelentenek nagy segítséget ezek a projektek, amelyek által sikerül támogatni a megelőzést célzó szűrővizsgálatokat.

– Ezer személyt szeretnénk megvizsgálni a megyében, ami azt jelenti, hogy ők vagy kapnak egy diagnózist, és esélyük lesz időben hozzáférni a megfelelő kezeléshez a gyógyulás érdekében, vagy fellélegezhetnek, hogy nincsen gond a tüdejükkel – tette hozzá a civil szervezet alelnöke.

Járművet vásárolnak, és felújítják a tüdőgyógyászati szakrendelőt

A projektnek négy fő összetevője van: egy tájékoztató és népszerűsítő kampány, maguk a szűrővizsgálatok, járművásárlás, rendelő-korszerűsítés és -felszerelés, illetve az egészségügyben dolgozó személyzet felkészítését célzó kampány. Az egészségügyi mediátoroknak, közösségi asszisztenseknek, valamint az egyes városokban működő tüdőgondozókban dolgozó személyzetnek kiemelt szerep jut abban, hogy az érintettek megfelelő információkhoz jussanak a tuberkulózisról, a koronavírus-fertőzésről, ezek terjedési módzatairól, valamint a szűrővizsgálatok fontosságáról. A tervek szerint legkevesebb ezer személy részesül a tuberkulózis, valamint a koronavírus-fertőzés kiszűrését célzó vizsgálatokban, kö-

zülük legalább kétszázán roma nemzetiségűek.

A projekt keretében felújításra kerül és új radiológiai berendezéssel gazdagodik a marosvásárhelyi tüdőgyógyászati szakrendelő, illetve vidéki szűrésre egy járművet is beszereznek, amely eljut majd a megyében élő hátrányos helyzetű közösségekhez azért, hogy az érintettek a lakhelyükön részesülhessenek a vizsgálatokban, ugyanakkor ezzel szállítják majd a laboratóriumba a terepen levett mintákat – magyarázta dr. Szasz Carmen. Miután a projekt futamideje lejár, a járművet egyebek között arra fogják majd használni, hogy a tébécével diagnosztizált pácienseket eljuttassák a lakhelyüktől a legközelebbi tüdőgyógyászati rendelőig. Mindemellett felkészítőket szerveznek majd a területi tüdőgondozók személyzetének, az egészségügyi mediátoroknak, közösségi asszisztenseknek, valamint a családorvosoknak. Nagyon fontos az adott közösségekben dolgozókkal való kommunikáció, ezért mindenképp figyelembe veszik a családorvosoknak a szűrővizsgálatok helyszínére vonatkozó javaslatait, hiszen ők látják pontosan, mi van terepen, hol lehetnek problémák, góccok.

Több problémás zóna van a megyében

Dr. Ianosi Edith lapunk érdeklődésére elmondta: Maros megyében az országos átlaghoz képest kevesebb a tébécés megbetegedés, százezer lakosra 42,4 beteg jut, míg országos szinten ez az arány 54,2.

Például Szászrégen környéke problémás zónának számít ebből a szempontból, akárcsak Dicsőszentmárton környéke. Ez utóbbi térségben azt tapasztalják, hogy miután a járvány idején inkább a tüdőgondozó rendelőket követték a betegek állapotának az alakulását, előfordult, hogy nem volt lehetőség a súlyos állapotúak beutalására, és megnőtt a rezisztens esetek száma, ezek súlyosabb, nehezebben kezelhető formák. A projekt lényege, hogy minél előbb kiszűrjék az esetleges fertőzötteket, elkülönítsék őket, és ezáltal megszakítsák a fertőzési láncot. A tébécé kezelési ideje legkevesebb három és hat hónap között szokott lenni, viszont ha a pácienseknek más társbetegségei is vannak, súlyosabb formák léphetnek fel.

Maros megyében Marosvásárhely mellett működnek tüdőgondozó rendelőket Marosludason, Dicsőszentmártonban, Szászrégenben és Segesváron, ezek szolgálják ki a szóban forgó városok közelében lévő térséget.

Fotó: Menyhárt Borbála

Mozgás és agytorna – a mindennapokban is sokat tehetünk a megelőzésért

A demencia nem jár együtt az időskorral

Menyhárt Borbála

Szeptember 21. az Alzheimer-kór világnapja. A Romániai Alzheimer Szövetség 2021-es adatai szerint több mint 300 ezerre becsülik Romániában a demenciával élők számát, ebből 35 ezer személy rendelkezik diagnózissal, a tapasztalat viszont az, hogy az Alzheimer-betegségben szenvedők több mint 80 százalékánál elmarad a diagnózis felállítása. A Romániai Alzheimer Társaság honlapján elérhető adatok szerint 65 év fölött 15 személyből egyet érint a betegség, a 85 év fölötti korosztályban pedig négy idősből egyet. A Gyulafehérvári Caritas Teréz Anya Idősek Nappali Foglalkoztató Központjának a csapata számos csoportfoglalkozást szervez az idősek számára – agytorna, örömtánc, idegennyelv-tanulás és mentálhigiénés tevékenységek –, amelyek a szórakozás és közösségi élmény mellett a demencia kialakulásának megelőzését, késleltetését célozzák. A világnap kapcsán a betegségről, illetve az időseknek szánt programokról Szigyártó Adrienn pszichológussal, a központ munkatársával beszélgettünk.

A pszichológus szerint fontos hangsúlyozni, hogy a demencia nem egyenlő az időskorral. A demencia egy betegség, és 65 év fölött gyakoribb ugyan az előfordulása, de nem törvényszerű. Mivel a demenciának van egy komponense, ami a rövid távú memóriát érinti, emiatt gyakran összemossák a jeleket a természetes öregedéssel járó

A demencia esetében olyan funkciók épülnek le idővel, amelyek az önálló életet, boldogulást segítik elő. A rövid távú memória romlása mellett egyéb kognitív funkciók hanyatlása is jellemző: az idős nem emlékszik a részletekre, a gondolkodása kissé lassul, megváltozik a korábbi érdeklődési köre, nehézségeket tapasztal az időbeni, térbeni tájékozódásban. Mivel a betegség a kognitív funkciókat érinti, gyakori, hogy a demens idős hozzá közel álló embereket nem ismer fel, nem emlékszik a nevekre, a kommunikációban nehézségek merülnek fel, hétköznapi szavak nem jutnak eszébe, változások állnak be a hangulatába, nem a helyükre tesz el tárgyakat. Gyakran érintett a beszédképesség is, nem tudja úgy kifejezni magát, ahogy szeretné, nem jutnak eszébe a szavak. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy ezek a

A szakemberek nem győzik hangsúlyozni, mennyire fontos a család részéről a megértő, szeretetteljes gondozás, a betegség okozta, furcsának tűnő viselkedéseknek, téveszméknek a megértése, és nem a beteggel való ellenkezés, hiszen ez esetben konfliktusok sorozata léphet fel. Előrehaladott fázisban a beteg számára megszűnnek a társadalmi szabályok, a normák, a mit szabad és mit nem. Ami segítheti a gondozást, az a családon belüli jó kapcsolat. A demenciával élő személyeknek egy olyan környezetre van szükségük, ahol megértik, és nem folyton kijavítják, helyreigazítják őket. Előfordul, hogy a beteg az édesanyjához, édesapjához szeretne hazamenni, holott azok már rég meghaltak. A középsúlyos stádiumra jellemző, hogy elkóborolhat otthonról, munkába indulhat, és nem talál haza. Azt is mondhatjuk,

nak csoportfoglalkozások, amelyekre várólista van, annyira népszerűek – jegyezte meg Szigyártó Adrienn.

Mint mondta, Cosma István pszichológuskollégája Agyfenők néven agytornát tart az időseknek. Ez az agytorna segít abban, hogy kognitív téren frissek maradjanak, az idősek körében rendkívül népszerű senior örömtánc pedig ugyancsak ebben segít, tudományos kutatások támasztják alá a demenciamegelőző szerepét. Összeállított mozgássorozatról van szó, koreográfia van, amit az idősek meg kell jegyezzenek, össze kell hangolniuk a kéz-láb mozgását. A Teréz Anya központban idegennyelv-tevékenységek is zajlanak, jelenleg angol nyelvű foglalkozások vannak, és sok idős nem azért jön el ezekre, mert a gyerekeik, unokáik külföldön élnek, és esetleg szeretne jobban kommunikálni, amikor meglátogatja őket, hanem azért, hogy társaságban legyen, és új dolgokat tanuljon.

– Tele vannak a csoportjaink, nagyon sok idős van, aki bekapcsolódik egy adott tevékenységbe, majd a központban hallja, hogy vannak más csoportok is, és az ideje engedi, így azokat is kipróbálja – mutatott rá Szigyártó Adrienn, aki szerint, ha az idősek megpróbálnak aktív életet élni, jó eséllyel sokat tesznek azért, hogy megelőzzék vagy akár késleltessék a demencia kialakulását.

Érdeklődésünkre, hogy a mindennapokban mit lehet tenni ennek érdekében, a pszichológus hangsúlyozta, bár elcsépelten hangzik, rendkívül fontos a rendszeres mozgás, legyen az akár napi fél óra gyorsabb ütemű séta. Ezenkívül a sudoku, a keresztrejtvény, de akár a társasjátékok is jótékony hatással vannak a kognitív funkciók frissen tartására. Ugyanakkor a kézzel írás is hasznos lehet, hiszen szükséges hozzá finommotorika, hogy az idős egymás után tudja rendezni a betűket, lehet másolgatni régi recepteket, vagy akár naplót írni, ami a magányos idősök lelkiállapotát is jól teheti.

Az ápolás nem egyemberes feladat

A pszichológus kiemelte, gyakran emlegetik, hogy a demencia ugyan az egyén betegsége, de valójában az egész családot érinti. A hozzátartozóknak két tevékenység révén próbálnak támaszt nyújtani a marosvásárhelyi Teréz Anya központban, az egyik az immár három éve, rendszeresen, általában kéthavonta szervezett Alzheimer-Café. Ezek olyan alkalomok, amikor találkozhatnak olyan családokkal, amelyek ugyancsak demens beteget ápolnak, megoszthatják egymással a nehézségeket, amelyekkel a mindennapokban szembesülnek, illetve meghívottak révén rendkívül hasznos információkkal is gazdagodhatnak a témában, például, hogy

miként kommunikáljanak a demens beteggel. Általában a jelenlévők visszajelzései, javaslatai alapján igyekeznek meghatározni ezen alkalmak tematikáját.

– Az érintett családtagoknak, demens betegeket ápolóknak szól a támaszcsoport szervezésén vannak már túl, és tervben van egy harmadik, ahol stresszkezelést szeretnének tanítani a családtagoknak, ami segítségükre lenne abban, hogy magukra is próbáljanak vigyázni, odafigyelni ebben a nehéz helyzetben.

A pszichológus szerint óriási kihívás, ha valaki arra kényszerül, hogy egyedül ápolja demens édesanyját, édesapját a nap 24 órájában, hiszen ez nem egyszemélyes munka. Talán a legnehezebb a családtagoknak a 24-ből 24 órai jelenlét, amikor már nem tudja ellátni magát a demens beteg, és vele kell lenni állandóan, a napi programot köréje kell építeni. És ez a lelki 24-ből 24 óras jelenlétre is értendő, hiszen rendkívül nehéz megélni, megtapasztalni a mindennapokban, hogy az egykor aktív édesanya, édesapa, nagymama, nagypapa esetleg nem ismeri fel a családtagokat, haza akar menni, holott otthon van, nem tudja, hol tartózkodik, milyen nap van, télen rövidnadrágban akar kimenni a lakásból, és akár agresszív is válhat, mivel úgy érzi, nem értik meg, netán gyanúsítgat, hogy meglopják őt. Ezzel szembeülni még annak a családnak is nagyon nehéz, ahol tudják, értik, hogy a betegség beszél belőle, és nem bántani akar a szerettük. Fontos, hogy a család tudjon, merjen segítséget kérni, amikor úgy érzi, hogy meghaladja a probléma.

A téma iránti érzékenyítés, illetve az érintetteknek való segítségnyújtás volt a cél a Teréz Anya központ szakemberei által összeállított Megbomlik az ész, megmarad a lélek című kiadvány megjelenésével. Fontosnak tartották ugyanis, hogy legyen egy pontokba szedett, nagyon informatív, de személyes történeteket is tartalmazó kiadvány a demencia témáról, amelyben tévhiteket próbálnak eloszlatni, és fogódzókat nyújtanak a hozzátartozóknak, amelyek segíthetnek könnyebbé tenni a demenciában érintett családok mindennapjait. A kiadvány tartalmaz szakorvosi véleményt, pszichológus beszél a támaszcsoport fontosságáról, illetve hozzátartozó is megszólal benne. A Teréz Anya Idősek Nappali Foglalkoztató Központjának a csapata egy újabb kiadványt szeretne összeállítani a témában, és azt minél szélesebb körben terjeszteni, családorvosokhoz eljuttatni, hiszen ma is rengeteg a tévhit a betegséggel kapcsolatban, amelyeket nagyon fontos lenne eloszlatni. A meglévő kiadvány a Gyulafehérvári Caritas honlapján online is elérhető.

memóriagyengüléssel, sok idős tapasztalja, hogy kezd felejteni, és megijed, hogy biztos demens. Ezért mindig fontos hangsúlyozni, hogy az időskor az életszakaszbeli ciklusok egyike, ami nem egyenlő a betegségekkel és a demenciával. Ahogy a tárgyak, amiket használunk nap mint nap, idővel kopni kezdenek, ugyanúgy a memória is gyengülhet az időskorra, de ez még nem jelenti azt, hogy demenciáról van szó.

Múltbeli eseményekre emlékszik, de arra nem, hogy hová tette a kenyeret

Általában már a kezdeti szakaszban maga a beteg is észleli, hogy valami nincs rendben, észreveheti magán, hogy felejt, de nem azt, hogy mi történt régen, hanem például, hogy hová tette a kenyeret. A hozzátartozóknak nagyon nehéz megérteni azt, hogy a szerettük tökéletesen emlékszik olyan dolgokra, amelyek sok évvel ezelőtt történtek, de arra nem, ami a tegnapi történt.

tünetek nemcsak egy-két alkalommal jelennek meg, hiszen bárkivel előfordulhat, hogy éppen fáradt, lelassul a gondolkodása, hanem amennyiben hónapokon át észlelik, hogy ezek egyre gyakoribbakká válnak, akkor érdemes mielőbb szakorvoshoz fordulni. A demenciának számos fajtája van, az Alzheimer az egyike ezeknek, amire jellemző, hogy a leghosszabb a folyamata, fokozatos a leépülés, és sajnos a beteg eljuthat odáig, hogy nem ismeri fel a családtagokat, és nem tudja, hogy hol tartózkodik. Bár a betegség nem visszafordítható, lassítható, amennyiben időben felállítják a diagnózist, emiatt nagyon fontos a korai felismerés és az, hogy a beteg időben hozzáférjen egy olyan kezeléshez, amely segít szinten tartani a kognitív funkciókat. Ugyanakkor vannak fejlesztő tevékenységek, amelyeket lehet végezni a demens beteggel, többek között olyanok, amelyek megerősítik őt a még meglévő képességei használatában, és ezáltal részévé válhatnak a család mindennapi életének.

hogy a gondozott személy egy másik dimenzióban él, a saját világában, és a gondozó családok számára ez jelenti az egyik legnagyobb nehézséget, az ápolás, gondozás mellett ugyanis egy olyan személyiségváltozást tapasztalnak meg, amelyre ők nincsenek felkészülve.

Sudoku, keresztrejtvény és tánc

A Gyulafehérvári Caritas Teréz Anya Nappali Foglalkoztató Központjában fokozott figyelmet fordítanak a demenciára, egyrészt a hozzátartozóknak próbálnak támaszt nyújtani, tájékoztató alkalmakat, illetve támaszcsoportot is szerveznek számukra. Azonban emellett az idős korosztályt nagyon sok megelőző célú tevékenység várja, amelyek amellett, hogy lehetőséget nyújtanak arra, hogy a székelyországi társaságba járjanak, szórakoztató foglalkozásokon vegyenek részt, segítenek a kognitív képességeik megtartásában, szinten tartásában. Van idős, aki húsz éve kitarotán jár a központba, és akad-

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Vinettás-sajtos omlett

Egy közepes méretű vinettát szenen vagy gáztűzhelyen megsütök, hagyom lecsepegni a levét, majd botmixer segítségével pépesítem. Öt tojást, egy kávéskanál tejfölt, egy kis fej apróra vágott hagymát jó habosra felverek, ízlés szerint sózom, borsozom. Hozzáadom a vinettát, egy csapott evőkanál lisztet, és alaposan kidolgozom. Egy serpenyőben kevés olajon mindkét oldalán megsütöm, majd óvatosan kiemelem egy tányérba. Megszórom reszelt parmezánnal és vagdalt petrezselyemzölddel. Az omlettet kettőbe hajtom, majd újra kettőbe. Piritóssal, finom mentateával kiváló reggeli.

Tejfölös-szilvás kavart sütemény

A tésztához szükséges: 12 dkg cukor, négy tojás, 20 dkg vaj, egy csomag sütőpor, 28 dkg finomliszt, egy citrom reszelt héja, egy dl tejföl, egy kis darab vaj és egy evőkanál finomliszt a tepszi megszórásához. A krémhez: 80 dkg szilva, négy dl tejföl, egy vaníliás cukor, egy citrom reszelt héja, két tojás, öt dkg cukor, fahéj ízlés szerint, egy mokkáskanál rumesszencia, egy evőkanál darált dió.

Elkészítése: A szilvákat kettévágjuk, kimagozzuk, a cukrot, a tojást kikeverjük, és hozzáadjuk a diót, a rumesszenciát és a fahéjat. A vajat megolvasztjuk, hagyjuk picit hűlni, és hozzáadjuk az előbbiekhöz. Ehhez jön még a lisztes sütőpor, a citromhéj, majd az egészet összedolgozzuk. Lágy kavart tésztát kell kapnunk. Ha túl tömör, tejföllel lazíthatunk rajta, ha pedig túl híg, pótoljuk a lisztet. Tepsibe öntjük. Az előkészített szilvákat szépen sorban rárakjuk a tésztára. A krémhez a tejfölt, a tojást, a vaníliás cukrot, a citromhéjat és a cukrot összekeverjük, és ráöntjük a szilvákra. Végül az egésznek a tetejét megszórjuk fahéjas cukorral.

Erdeigomba-mártás puliszkával

Egy kg gomba (ezúttal csiperkéből készítettem, de róka gombából is lehet) szárának a végét levágom, a fás szárat nem használom fel. Alaposan megmosom a gombákat, vigyázva arra, hogy ne szívják meg magukat vízzel, és papírtörőre helyezem, kicsit leitatom róluk a vizet. A gombát nem hámozom meg, még csak nem is vágom fel, hanem nagyobb darabokban morzsolom szét. Egy lábasban 1/4 dl olajat és öt dkg vajat felforrosítok, amikor a vaj elolvadt, beleteszem a gombát, sózom, borsozom. Folytonosan kevergetve, kb. 12-15 perc alatt puhára párolom. A gombára nem töltök vizet, elegendő levét enged, amiben gyorsan megpuhul. Egy liter szobahőmérsékletű növényi főzőtejszínt hozzáöntök, és addig főzöm, folytonosan kavargatva, amíg a kellő vastagságot eléri. Ha szükséges, még picit sót adhatunk hozzá. Legvégén egy csokor vagdalt zöldpetrezselyemmel szórom meg. Puliszkával és savanyúsággal a legfinomabb!

Köménymagos káposztás-paprikás savanyúság

Szükséges hozzá négy kg káposzta gyalulva vagy vagdálva és hat kg paprika vékonyra szeletelve. A káposztát, miután apróra vágtam, három tasak citromsóval, két tasak szemes köménymaggal megszórtam, 8-10 cikk fokhagymát adtam hozzá. Kb. három órában át hagytam pihenni, ezalatt a köménnyel együtt többször átgyúrtam. A vagdalt paprikával összekevertem, hat kanál sót, öt kanál cukrot, három dl ecetet és egy tartósítószerrel adtam hozzá. Reggelig állni hagytam. Ha valaki szeretne, tehet még hozzá a fentiekből. Az üvegek aljára mustármagot, szemes borsot, koriandermagot és babérlevelet tettem. Mindenik üvegbe 1-2 chilit is helyeztem. A saját levével (amit engedett) töltöttem fel, és mehet is a polcra! Ha nem elegendő a lé, ízlés szerint készítek ecetes-cukros-sós levét, amit felforralok, és akkor töltöm rá, miután langyosra hűlt.

Jó étvágyat kívánok!

Az öregedés megértése felé tették lépést az ELTE genetikusai

Komoly lépést tettek az öregedés megértése felé az ELTE genetikusai, Vellai Tibor és Sturm Ádám. **Kutatásuk szerint a DNS mobilis részei, vagyis a transzpozabilis elemek mozgásuk következtében túlságosan destabilizálják genetikai kódunkat, ami az öregedés hátterében állhat.**

Tudósok korábban azonosítottak egy specifikus folyamatot, a Piwi-piRNS utvonalt, amely segít szabályozni ezeket a transzpozabilis elemeket, és védelemmel szolgál ellenük. Ez olyan sejtekben vagy élőlényekben található meg, amelyek nem öregszenek, például a rákos őssejtekben. Amikor az ELTE kutatói a Caenorhabditis elegans nevű feregben bekapcsolták

ezt védelmet, a fereg jelentősen tovább élt – írta az ELTE Genetikai Tanszéke az MTI-hez eljuttatott közleményben. A magyar genetikusok eredményei a rangos Nature Communications folyóiratban jelentek meg.

Mint írták, a férgek belsejében a bejuttatott Piwi-piRNS védelmi rendszert tartalmazó sejtek zölden világítanak, ami annak ellenőrzésére szolgál, hogy a védelmi rendszer bejuttatása sikeresen megtörtént-e. Azok a férgek, amelyekben működik a Piwi-piRNS védelem a transzpozabilis elemek ellen, 30 százalékkal tovább élnek.

Sturm Ádám, az ELTE Genetikai Tanszékének kutatója és Vellai Tibor, az ELTE Genetikai Tanszékének vezetője korábbi, az örege-

déskutatás területén fontos előrelépésként számoltartott közös cikkükben a Piwi-piRNS rendszer és a biológiai halhatatlanság összefüggésének izgalmas koncepcióját fogalmazták meg. A Nature Communications-ban megjelent legújabb publikációjukban kísérleti bizonyítékkal támasztották alá elméletüket. Kutatásuk megmutatta, hogy a transzpozabilis elemek aktivitásának szabályozása valóban meghosszabbíthatja az élettartamot, ami arra utal, hogy ezek a mobilis DNS-elemek döntő szerepet játszhatnak az öregedési folyamatban.

A kutatók különböző technikákat alkalmaztak, hogy a transzpozabilis elemek aktivitását csökkentsék. Ennek hatására a férgek lassabban mutatták az öregedés jeleit. Sőt, amikor több transzpozabilis elem

tevékenységét egyszerre tudták lecsökkenteni, a férgek élettartama még tovább nőtt.

„Élettartam-vizsgálataink során pusztán a transzpozabilis elemek szabályozásával vagy a Piwi-piRNS-szabályozás felerősítésével statisztikailag szignifikáns élettartam-növekedést értünk el. Ez megnyitja a kaput a módszer számos lehetséges alkalmazása előtt az orvostudomány és a biológia világában” – idézte Sturm Ádámot a közlemény.

Az ELTE kutatóinak csapata emellett speciális epigenetikai módosításokat fedezett fel a férgek DNS-ében az öregedési vizsgálataik során, különösen a transzpozabilis elemekben. Az epigenetikai módosítások a DNS olyan módosításai, amelyek nem a DNS-kódot, azaz a

szekvenciát érintik. A DNS N6-adenin-metilációnak nevezett módosításokról megfigyelték, hogy növelik a transzpozabilis elemek aktivitását, és azt találták, hogy az öregedéssel párhuzamosan egyre több lesz az N6-adenin-metiláció az állatokban, ami arra utal, hogy ez az epigenetikai módosítás szintén fontos szerepet játszhat az öregedésben.

„Ez az epigenetikai módosítás nemcsak az öregedésben játszott potenciális szerepének a felfedezése miatt nagyon izgalmas, de megnyithatja az utat egy olyan módszer előtt, amely képes meghatározni az életkort a DNS-ből, amelynek akár az igazságügyben is fontos szerepe lehet a későbbiekben” – hangsúlyozta Vellai Tibor a felfedezés jelentőségét. (MTI)

A zenész-színész torpedója

Szilágyi Mihály

Gondolná-e valaki, miközben a lakásában vezeték nélkül egymással kommunikáló eszközöket használ, hogy e technológia mélyen gyökerezik a zene talajában? Gondolná-e valaki, hogy mindehhez, keveset ugyan, de a magyarságnak is köze van? Ha nem lenne zongora a világon, talán ez a technika sem létezne. Ha nem lett volna csembaló a világon, talán zongora sem létezne. Ha nem lett volna cimbalom a világon, talán csembaló sem létezne (cimbalom – csembaló – eléggé hasonló a nevük). Ha mi, magyarok nem jövünk be a Kárpát-medencébe, akkor talán a cimbalom se kerül be Nyugat-Európába. És ha nem egy budapesti koncertzongorista nő Hedy Lamarr édesanyja, akkor talán később és másképp alakult volna a technika történetének ez a bekezdése.

Hedy Lamarr Bécsben született 1914. november 9-én Hedwig Eva Maria Kiesler néven. Kiváló adottságokat, találeményességet örökölt, mert édesapja, Emil Kiesler sikeres bankárként volt ismert, édesanyja pedig, a Budapestről származó Gertrúd Lichtwitz elismert hangverseny-zongorista a muzika fővárosában. Nem csoda tehát, hogy a szülők egyetlen lánygyermeküknek mindent megadtak, ami a sikeres élethez szükséges.

Hedwig Eva Maria sosem járt iskolába, mert a család zsebpénzből megengedhette magának, hogy a legjobb pedagógusok ott-hon oktassák. Édesapja pedig úgy nevelte lányát, mintha fiú lenne. Valahányszor sétálni mentek, szándékosan vagy véletlenül, de mindig valamilyen technikai újdonságba botlottak, és az apa igyekezett megértetni mindennek a működését. A kislány pedig fogékony volt minden gépezet megismerésére. Emil Kiesler előtt bizonyára könyvedén megnyíltak a nyomdák ajtai is, így Hedwig Eva Maria alaposan megismerhette a nyomdagépek működését is. A lány öt-hat évesen már képes volt egy zenélő automata szerkezetet darabjaira szedni, majd összerakni úgy, hogy az hibátlanul működjön.

Édesanyja is odafigyelt lánya nevelésére. Jó érzékkel mindig olyan zenei élményt biztosított gyermekének, amit ő fel is foghatott. Minden bizonytalanságot énekelhetett, miközben kislányát altatta, később aztán megismertette vele a zongorát, és amikor eljött az ideje, zongorázni tanította Hedwiget.

A zongorázó lány színjátszói tehetsége is hamar felfigyeltek a szülei. És hogy a tehetség el ne vesszen, a tizenéves lányt egy híres berlini színésziskolába járatták Max Reinhardt rendező vezetésével.

Hamarosan a jól színészkedő, kitűnően zongorázó és káprázatosan táncoló kislány elbűvölő szépségű hajadonná

cseperedett. Korának filmrendezői azonnal felismerték, hogy a gyönyörű nő filmjeik sikerét garantálja.

Hedwig nemcsak a filmekben, hanem a színpadon is káprázatosan játszott, szépségével megbabonázta nézőit. 1933-ban, alig tizenkilenc évesen Bécsben egy Sissiről készült drámában tündökölt a színpadon. A nézők között ült egy gazdag fegyverkereskedő és harcirepülő-gép-gyártó, Friedrich Mandl, aki azon nyomban beleszeretett a szép színésznőbe. Az előadásnak életre szóló következménye lett, mert Hedwig szülei ösztökélésére az izraelita hitéről áttért a katolikus hitre, hogy a házasság megkötethessen (hogy a fegyverkereskedés zökkenőmentes legyen, Friedrich Mandl már évekkel azelőtt katolikusra váltotta izraelita vallását). Hedwig ebben a házasságban alaposan megismerte kora fegyvereinek működését, úgyhogy akár fegyverszakértőként is megállta volna a helyét. Férje mellett azonban inkább egy gyönyörű családi ékszer szerepét kapta. Bizonyára kellemetlenül érezhette magát, amikor kötelességből részt kellett vennie férjével olyan összejöveteleken, melyeken Hitler és Mussolini is jelen voltak – de hát férjének éppen a fegyverkezés jelentette a jövedelmet.

Hedwig ebben a házasságban sok világhírhírt látta a szörnyű jövőt, és azt is hamar megértette, hogy neki is szerepe lehet a nem sok jót ígérő fegyverkezésben. „Nagyon hamar rájöttem, hogy sose lehetek színésznő, amíg a felesége vagyok. Házasságunkban ő volt az abszolút uralkodó. Olyan voltam, mint egy baba. Olyan voltam, mint egy művészeti tárgy, amelyet őrizni kell – és bezárni – aminek nincs esze, saját élete.”

E megvilágosodás következtében történt, hogy egy sötét hajnalon a szobalány ruhájában kerékpárral elhajtott bécsi palotájukból, és meg sem állt Párizsig. A francia fővárosban nyélbe ütötte a választ, és londoni kitérővel az Egyesült Államok felé vette az irányt.

Pénze és kapcsolatai megvoltak arra, hogy Hedwig Eva Maria Kiesler néven ült hajóra, de ez a név sosem érkezett meg Amerikába, helyette Hedy Lamarr szállt partra a gőzörről.

Az Újvilágban Hedy Lamarr hamar megtalálta a helyét: a szemkápráztató nőt a filmipar tárt karokkal fogadta. Különös angol akcentusa miatt sokan kedvelték, és hamarosan a legfelsőbb körök nagyjúval is kapcsolatba került. Sajnálatos módon legtöbbször csak a testnek kívánatos nőt látták benne, ezért történhetett meg, hogy első házassága után még ötször próbálkozott megtalálni a házasság örömét, de mindannyiszor csalódnia kellett.

Kevesen tudják róla, hogy, bár művésznek hitték, ő inkább tudós zseni volt: a tudomány sokkal jobban foglalkoztatta a színésznőt. Gyakran megesett, hogy egy-egy színészi pihenő alkalmával ő inkább visszavonult saját laboratóriumába, és tudományos kísérleteket végzett.

(Folytatjuk)

1.		VÁLYÚ	ASVÁNYI FÜSZER É-AMERIKAI ÁLLAM	HOSSZÚ, VÉkony TÁRGY	ELEKI	TÖRTÉNELMI KÖZNEV	ALKOTÁS NEVEZETES	SALT ... CITY (UTAH FŐVÁROS)	MENY-ASSZONY	FRANCIA RT.	KENHETŐ KÖVER ÉLELMISZER	VÉDELMEZ JÓLESIK AZ ÉTEL	NORVÉG MATEMATIKUS (NIELS HENRIK)	KETTŐBŐL HÁROM!	AMELY SZEMÉLY
Egy keleti bölcs, La Csi mondását idézzük a rejtvény főSORAIBAN.		M													O
A TANTÁL VEGYJELE			KÁRTYA-JÁTEK FRANCIA ARANY				KÉZI HOSSZ-MÉRTÉK KECSESEN HAJLIK					NOTESZBE JEGYEZ ALUL			
A KATÓD PÁRJA ILLAT					NŐI NÉV (AUG. 31.) A HELYÉRE TESZ					ÉRINT B. A. Z. MEGYEI HELYSÉG				EGYESI BUDAPEST RÉSZÉ	
2. M	ZENEI JELZÉS: HALKAN	CSILLAG (ANGOL) „ENNI ... JÓL TUDOK”		AB OVO BOSSZÚT ALL					LÉGI SZELLEMEK (SHAKESPEARE) PÁRIZS HONI NEVE					BESZÍVI NÉHA-NÉHA LEVELEZIK	
NEM FONTOS ESEMÉNY				ÜRES TÁLI VONAL (LATIN)		SZINTÉN NE TESTRÉSZI		CSENDES PÁR! ELŐLJÁRO			AKNASZ-LÁNKOK! ODA-VISSZA FERFINÉV		JÓD, URÁN, NITROGÉN VEGYJELE KERESZTÜL		
... LOLLÓ-BRIGIDA (FILMSZTÁR)			AKKOR (FRANCIA) OLASZ SZERELM				D-AM. FÜVES PUSZTA ÖTÉVESEK ISKOLÁJA					ÉLETTELEN TEST DOLGOZIK A MOZDONY			
ERIKAFÉLE CSERJE			AB ... (HARAGOSAN) KEZDŐPONT				PAPIRON RÖGZÍTETT KÉZI HOSSZ-MÉRTÉK						ÍRÓESZKÖZ FÍKOS SZEKÉRENY		
KRÓNIKALAPOK!			KOSSUTH SZÜLETÉSI HELYE TEHÉNHANG			SZILAJJÁ TESZ ÉJFÉLIG				INDÍTÉK IDŐS (RÓV.)			CARAGIALE-HÓS ÁZSIAI FOLYAM		
ANGOLUL MENNI KEZDŐDIK A NYÁR!		FR. ELMEOR-VOS (AUGUST) ... DOUGLAS (FILMSZTÁR)			BECSÜLET (LATIN) NŐVEKVŐ SÜLYÜ					NŐI NÉV (AUG. 18.) ÜNNEPÉLYSEN ÁTAD				RÓMAI 500 FELTETT SZÁNDÉK	
	LEGFELSŐ BÍRÓSÁG VOLT MOSÓPOR			GYORSAN BESZÉL FEKETE É-GÉSTERMÉK					KÖZÉPKORI ÉRTEK HALOGÉN ELEM						MIRÁKULUM
A NÁTRIUM ÉS A JÓD VEGYJELE			FÉLSZEGI LUXEM-BURGI VÁROS		A SZABDA ELŐTAG: EZER	AZ ARZÉN VEGYJELE RÉGIÉS HANGLATÚ		KÁVÉ! RAJONGVA SZERET			TASZÍT BALKÁNI KÖRTÁNC			AZ AKCIÓ RÉSZÉ! BECÉZETT MIHÁLY	
FELÉNK			ELŐDÉZŐ NEHÉZ, MINT ... (SZÓLÁS)			SZILÁGY-SÁGI VÁROS AHHOZ HASONLÓ (RÓD.)						FR. ÍRÓ (ALEXANDRE) RITKA (NÉMET)			
FÉRFINÉV (OKT. 12.)				KÉSZÜLŐ (REGÉNY) NÉVELŐ			ERŐGÉP BÉKAPARADICSOM						KÖNNYZŐ IGEN (NÉMET)		
RAG, A -VA PÁRJA		SZÉLHÁMOS TONNA (RÓV.)			TEMPLOMI ÉPÍTMÉNY ÁSÍTÓ-HANG					MÉHCSPAT A FOSZFOR VEGYJELE				NOVI ... (ÚJVIDÉK) ZORRO JELE	
L.N.J.										ÉLŐSKODÓ					

Szeptember 21-i rejtvényünk megfejtése: **Választani kell: vagy szereted, vagy ismered a nőket, középút nincs.**

Találkoztak az ASA 1971-es generációjának játékosai

Czibalmos Ferenc Attila

A marosvásárhelyi Vikendtelepen találkozott az egykori AS Armata 1971-es generációjának néhány tagja egy takaros kisvendéglő teraszán, hogy beszélgessenek és felidézzeik futballal kapcsolatos közös emlékeiket. A találkozóon kevesen tudtak részt venni az egykori játékosok közül, ugyanis zömmel jó ideje külföldön élnek, és nemigen tudták összeegyeztetni programjukat, hogy a kijelölt időpontban hazajöjjenek.

Mint Varó Gyula, az akkori alakulat egyik tagja elmondta, a baráti találkozón részt vett a Dubajban élő Gönczi Botond, valamint Szabó István, Belean Cristian, Schneider László, Muntean Sorin, Bartha János és az akkori csapat edzője, Sólyom Csaba.

Az ASA 1971-es születésű fiatalokból álló csapata

Fotó: Szabó István archívuma

„1984 és 1988 között játszottunk az ASA ifjúsági csapatában, az előtűnik lévő korosztály a Mike Eugent (Tiszakécske) is magának tudó ge-

neráció volt, az utánunk következő korcsoportnak pedig tagja volt többek közt Csáki László Levente (Avántul Szászrégen, Tapolca), Antal Levente és Vajna Adrian” – jegyezte meg Varó Gyula, aki egy ideig a Vajnaék generációjának a csapatkapitánya volt.

Mint Szabó István elmondta, az 1971-es generációt is tehetséges labdarúgók alkották, tagjai voltak még Árkosi László és Popescu Marius kapusok, valamint Butiurcă Remus, Kardos Sándor, Csuha Zoltán, Papp Attila, Gólya Zoltán, Cioloboc Remus és Ciula Cristian mezőnyjátékosok.

Szabó István azt is reméli, hogy a közeljövőben sikerül szebb számban találkozniuk egykori csapattársaikkal.

„Édes teher: hatalmas nyomás!”

Lów Zsolt szerint hosszú évek kitartó munkájának és némi szerencsének is köszönhető, hogy a német bajnok Bayern München labdarúgócsapatát irányíthatta a Manchester United elleni Bajnokok Ligája-csoportmérkőzésen, amelyet a házigazda bajor együttes 4-3-ra megnyert.

A 44 éves magyar szakember Thomas Tuchel vezetőedző eltávolítása miatt „meccsel” a BL-nyitófutólójában.

„Kicsit feszülten, sok hibával kezdtük a mérkőzést, de húsz perc után megnyugodtunk, folyamatosan fejlődünk, és a második félidő már abszolút a miénk volt. Még mindig vannak hullámvölgyek a játékkunkban, nem tudunk kilencven percen át jól teljesíteni, ezek egyre kisebb szakaszok, de ilyenkor van, hogy góllal büntet az ellenfél” – értékelt Münchenben Lów Zsolt az M4 Sport helyszíni stábjának.

A magyar tréner elmondta, kívülről ugyan „édes tehernek” tűnhet egy ekkora klubnál dolgozni, de amikor az ember a saját bőrén érzi, hogy itt bizony minden

mérkőzésen a győzelmet és a jó teljesítményt várják el, akkor az hatalmas nyomást jelent. „Persze, aki ezen a szinten vállal munkát, annak együtt kell tudni élni ezzel” – fűzte hozzá Lów Zsolt, aki a Paris Saint-Germainnel a fináléig menetelt, a Chelsea-vel pedig elnyerte a trófeát Tuchel segítőjeként a BL-ben, ahol szerinte nagyon fontos a jó rajt.

A magyar tréner megjegyezte, hazudna, ha azt mondaná, ez is csak egy meccs volt a sok közül. „Hosszú évek kitartó munkája van emögött, lassan tizenkét éve vagyok az edzői pályán, az a rengeteg tapasztalat, amit gyűjtöttem, ilyen szituációban jól hasznosítható. Ott állni az oldalvonal szélén, beszélni az öltözőben, folyamatosan döntéseket hozni, ennek súlya van” – mondta Lów Zsolt, aki edzői karrierjével kapcsolatban megjegyezte, az osztrák harmadosztályból indulva rengeteg munkával és alázattal, és természetesen egy csipetnyi szerencsével érte el azt, ahol most tart: „keményen megdolgoztam azért, hogy ma én állhassam az oldalvonal mellett”.

Országos és megyei futball-eredményjelző

* Románia-kupa, C csoport: Zilahí SCM – Galaci Suporter Club Oțelul 1-4, Bukaresti Dinamo 1948 – Universitatea 1948 Craiova 1-1.

* 2. liga, 7. forduló: Bukaresti CSA Steaua – CSM Slatina 1-1. Az élcsoport: 1. Sellemberk 19 pont, 2. Slobozia 15, 3. Vajdahunyad 14 (11-6), 4. Bodzavásár 14 (10-6).

* 4. liga, II. értékcsoport, 3. forduló: Bátos – Mezőceked 2-2, Gerendkeresztúr – Mezőzáh 2-1, Görgénysóakna – Alsóidecs 8-1. Az élcsoport: 1. Nyárádkarácson 9 pont (14-0), 2. Görgénysóakna 9 (13-3), 3. Mezőgerébenes 7.

* 5. liga, 1. forduló: Harasztkerék – Désfalva 3-4, Csittszentiván – Nyárádmagyarós 3-1, Nyárádgálfalva – Szászbogács 8-0, Jedd – Cintos 9-3, Magyarsáros – Somosd 2-5, Sáromberke – Harangláb 1-1; 2. forduló: Somosd – Sáromberke 7-1, Cintos – Magyarsáros 6-0, Szászbogács – Jedd 1-8, Nyárádmagyarós – Nyárádgálfalva 2-4, Désfalva – Csittszentiván 3-4, Egrestő – Harasztkerék 2-5; 3. forduló: Csittszentiván – Egrestő 4-2, Nyárádgálfalva – Désfalva 3-1, Jedd – Nyárádmagyarós 5-1, Magyarsáros – Szászbogács 7-2, Sáromberke – Cintos 0-4, Harangláb – Somosd 1-5. Az élcsoport: 1. Jedd 9 pont (22:5), 2. Somosd 9 (17:4), 3. Nyárádgálfalva 9 (15:3), 4. Csittszentiván 9 (11:6).

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 6. forduló: Arsenal – Tottenham 2-2, Brentford – Everton 1-3, Brighton & Hove Albion – Bournemouth 3-1, Burnley – Manchester United 0-1, Chelsea – Aston Villa 0-1, Crystal Palace – Fulham 0-0, Liverpool – West Ham United 3-1, Luton – Wolverhampton 1-1, Manchester City – Nottingham Forest 2-0, Sheffield United – Newcastle United 0-8. Az élcsoport: 1. Manchester City 18 pont, 2. Liverpool 16, 3. Brighton & Hove Albion 15.

* Spanyol La Liga, 6. forduló: Atlético Madrid – Real Madrid 3-1, Betis – Cádiz 1-1, Osasuna – Sevilla 0-0, Alavés – Athletic Bilbao 0-2, FC Barcelona – Celta Vigo 3-2, Girona – Mallorca 5-3, Rayo Vallecano – Villarreal 1-1, Real Sociedad – Getafe 4-3, Almería – Valencia 2-2, Las Palmas – Granada 1-0; 7. forduló: Sevilla – Almería 5-1, Mallorca – FC Barcelona 2-2. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 17 pont/7 mérkőzés, 2. Girona 16/6, 3. Real Madrid 15/6.

* Olasz Serie A, 5. forduló: Atalanta – Cagliari 2-0, Bologna – Napoli 0-0, Empoli – Inter 0-1, Lazio – Monza 1-1, Lecce – Genoa 1-0, AC Milan – Hellas Verona 1-0, Salernitana – Frosinone 1-1, Sassuolo – Juventus 4-2, Torino – AS Roma 1-1; 6. forduló: Juventus – Lecce 1-0. Az élcsoport: 1. Inter 15 pont/5 mérkőzés, 2. Juventus 13/6, 3. AC Milan 12/5.

* Német Bundesliga, 5. forduló: Bayern München – Bochum 7-0, Borussia Dortmund – Wolfsburg 1-0, Union Berlin – Hoffenheim 0-2, Bayer Leverkusen – Heidenheim 4-1, Eintracht Frankfurt – Freiburg 0-0, Mönchengladbach – RB Lipcse 0-1, Werder Bremen – 1. FC Köln 2-1, Augsburg – Mainz 2-1, VfB Stuttgart – Darmstadt 3-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 13 pont (18-4), 2. Bayer Leverkusen 13 (17-6), 3. VfB Stuttgart 12 (17-7), 4. RB Lipcse 12 (14-4), 5. Hoffenheim 12 (12-6).

* Francia Ligue 1, 6. forduló: AS Monaco – Nice 0-1, Metz – Strasbourg 0-1, Nantes – Lorient 5-3, Montpellier HSC – Stade Rennés 0-0, Lille – Reims 1-2, Paris St. Germain – Olympique Marseille 4-0, Lens – Toulouse 2-1, Brest – Lyon 1-0, Le Havre – Clermont 2-1. Az élcsoport: 1. Brest 13 pont, 2. Nice 12, 3. Paris St. Germain 11 (14-6), 4. AS Monaco 11 (15-8).

Simán nyert Budapesten az ír csapat a Nemzetek Ligájában

A magyar női labdarúgó-válogatott kedden hazai pályán a papírformának megfelelően 4-0-ra kikapott a nyáron világbajnoki résztvevő ír együttestől a Nemzetek Ligája B divíziójának második fordulójában.

A Új Hidegkuti Nándor Stadionban rendezett találkozón a Margret Kratz vezette magyar csapat a 18. percben került hátrányba, majd a 42. percben a vendégek legjobbjá, Katie McCabe 30 méterről lött

bombagóljával már kétgólosra nőtt a különbség.

A fordulás után az írek szinte azonnal megszerezték harmadik góljukat is Kyra Carusa révén, majd a 69. percben Denise O'Sullivan

egy gyönyörű támadás végén állította be a végeredményt.

A magyar válogatott az első félidőben keveset birtokolta a labdát, így nem is jelentett veszélyt a kapura, s ugyan a második játékrész-

ben bátrabban próbálkozott, de nem tudott gólt szerezni.

Játszottak:

* Magyarország: Szócs – Kovács L., Papp L., Turányi, Németh H. (46. Pápai E.), Palkovics (46. Vida) – Zeller, Süle D. (46. Vachter), Fenyvesi (72. Savanya), Szabó V. – Kaján (90+1. Nagy V.);

* Írország: Brosnan – Hayes, Lo. Quinn, Caldwell, Toland (78. Finn) – Agg (56. Connolly), Lu. Quinn (46. Atkinson), McCabe, Payne (56. Larkin), O'Sullivan – Carusa (74. Baret).

Az első alkalommal kiírt női Nemzetek Ligájában a magyar csapat az írek mellett az északirekkel és az albánokkal van még egy csoportban. Az első fordulóban Albániában 0-0-s döntetlent ért el.

A gárda ezt követően októberben és december elején is két-két mérkőzést játszik. A csoport első helyezettje feljut az A divízióba, az utolsó pedig kiesik a C-be.

Turányi Lilla (b) és az ír Amber Barrett

Fotó: MTI/Illyés Tibor

Románia Bukarestben veszett Finnországgal szemben

Újabb vereséget szenvedett a román női labdarúgó-válogatott. A Nemzetek Ligája B divíziójában horvátországi 1-2-vel indító alakulat kedden 1-0-ra alulmaradt Finnországgal szemben a bukaresti Diadáliv-stadionban, amelynek lelátóin mintegy 2000 fős közönség foglalt helyet. A mérkőzés egyetlen gólját Eveliina Summanen szerezte a 17. percben, büntetéből. A találkozót javarészt a vendégcsapat uralta, amely nagyobb különbséggel is nyerhetett volna. A házigazdák a hátrán jutottak inkább lehetőséghez, de egyenlíteni nem tudtak.

Játszottak:

* Románia: Ceasar – Vasile, Bratu, Góder, Geréd – Meluță (77. Rus), Vătafu, Bortan (90. Bătea), Iordăchiuși, Roșie (46. Vlădulescu) – Carp (61. Marcu);

* Finnország: Tamminen – Koivisto, Kuikka, Nystrom, Pikkujamsa – Peuhkurinen, Summanen, Oling (75. Alanen), Kosola – Sallstrom (86. Franssi), Rantala.

Románia a továbbiakban Szlovákiával játszik páros mérkőzést a sorozatban: október 27-én hazai pályán fogadja harmadik csoportellenfelét, majd 31-én idegenben lesz a visszavágó.

Számos újdonsággal érkezett

Hőléggömb-attrakció Nyárádköszvényesen

Tizenhetedik alkalommal tartották meg a múlt hétvégén a felső-nyárádmenti hőléggömb-fesztivált. Ezúttal új helyszínen, szinte teljesen új programokkal, más kerettel. Ez sokaknak tetszett, másoknak nem.

Gligor Róbert László

A hagyományokkal sok szempontból szakító, megújult, teljesen fesztiválos jelleggel rendezték meg idén Erdély legrégebbi hőléggömbparádáját. Ezúttal nem Vármezőben, hanem Köszvényes mellett, jóval nagyobb területen, új keretben. Például idéntől kerítéssel választották le a léggömbök indulására fenntartott területet, oda nézők nem léphettek be, a fesztivál

találkozása és a repülés, amelyet minden évben sokan megsodálnak. Az idei eseményre 15 ballon érkezett Romániából, Magyarországról és a Moldovai Köztársaságból. A világjárvány utáni időszakban ez a legnagyobb szám, de a járvány előtt volt alkalom, amikor 25 léggömb is felemelkedett. A tervezett öt repülés végül nem teljesen valósult meg, mert az idő- és széljárás miatt vasárnap reggel nem tudtak felszállni a léggömbök, délután is csak késve és kevesebben vállalták be az indulást. Pénteken és szombaton a sétarepülés zavartalan volt, de a függeszkező repülésnek nem kedveztek a körülmények a délutáni időszakban, s ezt nem mindenki értette meg és fogadta el. Még 17 év után is vannak ilyen félreértések, hiába kommunikálnak állandóan a

Fotók: Transylvania Hot Air Balloon

Meglepetés: a nyárádszeredai tűzoltók habpartit is rendeztek a gyerekeknek

válra is belépő ellenében engedtek be. Az új szervezési forma nem mindenkinek nyerte el a tetszését, volt, aki sokallta a 10 lejes parkolási illetéket és a 20 lejes belépőt, vagy éppen kevesellte az ezért nyújtott szolgáltatást. Ennek ellenére nagyon sokan megfordultak a hétvégi rendezvényen, amelyet a szervezők sikeresnek minősítettek.

Továbléptek, de még tovább kell

A fesztivál lényege a kezdetektől a hőléggömbös klubok, csapatok

közösségi térben is, sok ember nem tájékozódik előzetesen a tudnivalókról – mondta *Lőrincz Miklós* főszervező. Ami a meghirdetett sétarepüléseket illeti, idén 75 százalékos volt a lefedettség, ami nem rossz arány, de volt ennél magasabb is – állapították meg. A léggömbösöknek a hétvége a repülésről szól, nem a fesztiválról, ez utóbbi csak kiegészítő program. A kettő egymástól függetlenül is kell működjön, de időnként találkozik.

Az új helyszínről és körülmények kapcsán a főszervező el-

mondta: már 2019 óta tudják, hogy a rendezvényt ki fogják hozni Vármezőből új helyszínre és új keretek közé, de a világjárvány miatt ezt a lépést egy kicsit elodázták. A döntésnek egyrészt törvényi okai vannak, ugyanis 2019-ig a hőléggömbös parádét nem tekintették légi bemutatónak, azóta azonban változott a jogszabály: nem lehet többé a megszokott formában szervezni, az emberek nem léphetnek be a felszállási térbe, ott csak a csapatok tartózkodhatnak, ezért a látogatók és a ballonosok

közé kerítést kellett felállítani. Ha ezt Vármezőben tették volna meg, semmi másra nem maradt volna ott hely, és a szűk út miatt a forgalom is teljesen bedugult az elmúlt években. Vármezőhöz képest itt sokkal jobb a körülmények, de még sok javítanivaló van. Például most 14 hektáron alakították ki a fesztivál helyszínét, a ballonos teret, a bejárat és a parkolókat, viszont még így is gond volt, főleg a távozó forgalmat nem bírja meg a megyei út, ezért jövőre ezen is változtatni kell. Továbbá a léggömbök számát is növelni szeretnék legalább húszra – tette hozzá a főszervező.

Sikeresnek ítélik meg

A léggömbös látóvalok mellett számos kísérő programot kínáltak a résztvevőknek. A szervezőktől megtudtuk: 18 programpontra készültek, emellett kilenc állandó gyerekeket foglalkoztató tevékenység volt naponta. Mivel végig szép idő volt, minden programot meg tudtak valósítani: volt táncoktatás, tűzoltó-bemutató és habparti, társas- és rajzos játékok, gyermekkoncertek, vidámparkos játékok, különböző kézműves-tevékenységek, ahol négyféle léggömböt is készíthettek a kicsik, amit haza is vihetek emléktárgyként, volt csillámtetoválás és arcfestés, de kézművesvásár is várta a látogatókat, ahol 20 termelő árulta portékáját, a házi termesztésű gyümölcsötől a biomézen át a játékokig. Aki megéhezett, a lacikonyhákat

kereshette fel, de voltak fagyaltok, édességeket kínáló árusok, sör-csap is. A kicsiket cserkészbemutató, állatsimogató, bűvészszo, interaktív zenemese, valamint zöldségekkel, gyümölcsökkel bemutatott bábszínházi előadás is lekötötte. Sikeresült olyan együttest is elhozni a színpadra, mint a Parno Graszt; eljött a Visit Maros is, amely itt is tudta népszerűsíteni Maros megye látóvalóit, hiszen sokan érkeztek a környező megyékből, de a fővárosból és Moldáviából is.

A látogatók számát a belépők révén tudták mérni, szombaton öt-, vasárnap nyolcezer, azaz összesen 13 ezer felnőtt látogatót számláltak, amihez még hozzászámolandók a 14 év alatti, ingyenesen belépő gyerekek is. Ez a szám azt mutatja, hogy sok embert megmozgattak, sikeres volt a rendezvény. A fő cél az volt, hogy az egész családnak ki-kapcsolódási lehetőséget tudjanak nyújtani a léggömbök látványa mellett, mindenki érezze jól magát, a szülők is nyugodtan nézelődhesse- nek, amíg a gyerekek valamilyen programon vesz részt.

A szervezésben és megvalósításban komoly csapat vette ki a részét, önkéntesek, szervezők, és külön csapat dokumentálta az eseményeket, hogy azok is képet kaphassanak róla, akik nem tudtak részt venni. A mintegy 150 fős gárda mellett a léggömbös klubok is hozták a maguk stábját, ami további közel száz személyt jelent.

Mindig gyönyörű a léggömbök látványa, és a táj is a léggömbből

Számos szórakoztató, kézműves- és társasjáték, foglalkozás, koncert várta a kisgyerekeket

INSCOP-felmérés

A románok kétharmada úgy gondolja, hogy az ország rossz irányba halad

A News.ro megbízásából az INSCOP Research által végzett közvélemény-kutatás szerint a lakosság több mint kétharmada gondolja úgy, hogy Romániában a dolgok rossz irányba haladnak, több mint 40%-uk pedig úgy véli, hogy a gazdaság negatív fejlődést fog mutatni.

Mózes Edith

Az adatok gyűjtése 2023. szeptember 15. és 22. között történt.

Merre halad az ország?

A megkérdezettek 69,5%-a gondolja úgy, hogy Romániában rossz irányba mennek a dolgok, 21,1%-uk szerint jó irányban halad az ország, 9,5%-uk pedig nem tudta, vagy nem válaszolt.

A gazdasági fejlődésről a megkérdezettek 15,6%-a volt azon a véleményen, hogy a következő időszakban Románia gazdasága pozitívan alakul. Összehasonlításképpen 2013-ban a lakosság 19%-a vélte úgy, hogy a gazdaság fejlődése pozitív lesz.

A felmérésben részt vevők 16,7%-a gondolja azt, hogy családja anyagi helyzete jelenleg jobb az egy évvel ezelőttnél, 40,4%-a véli úgy, hogy ugyanaz a helyzet, és 41,4%-a gondolja úgy, hogy rosszabb a valyihoz képest.

A felmérésben részt vevők 22,7%-a szerint családja anyagi helyzete a következő 12 hónapban jobb lesz a jelenleginél, 42,3%-a szerint ugyanilyen marad, 29,1%-a szerint pedig rosszabb lesz.

A lakosság aggályai

A romániaiak fő aggodalomforrása a saját és a családjuk egészségi állapota, a válaszadók 26,9%-a ezt a problémát jelölte meg a legfontosabbnak, ezt követi az árak emelkedése (a problémát 19,7% említette) és a korrupció (19,5%). Az oktatási rendszer állapotát a megkérdezettek 12,6%-a jelölte meg a legfontosabbnak, az ukrain háborút 9,7%, a munkahelyek hiányát 7,4%, az infrastruktúra állapotát a megkérdezettek 1,8%-a említette fő aggodalomforrásként.

xxx

Az INSCOP RESEARCH (www.inscop.ro) egy 2013-ban alapított társadalom- és marketingkutató magáncég. Szakemberei több mint húszéves tapasztalattal rendelkeznek a szociológiai kutatás, a nyilvános kommunikáció, a politikatudomány és az akadémiai tevékenységek terén. Az INSCOP Research ma az egyik legaktívabb és legelismertebb közvélemény-kutató intézmény Romániában, szigorú etikai normákkal rendelkező vállalat, amelyet szolgáltatásai minőségéért és pártatlanságáért méltányolnak.

Az INSCOP Research olyan hazai és nemzetközi partnerekkel működik együtt, akik hírnévvel és bizonyított szakértelemmel rendelkeznek, amely biztosítja a kutatási eredmények nagyfokú pontosságát. Az INSCOP Research és az amerikai Bullfinch Group együttműködési partnerséget kötött, amelyen keresztül kölcsönösen támogatják a szociológiai tanulmányokat Romániában, a régió más országaiban és az Amerikai Egyesült Államokban.

Szünetel az ivóvíz-szolgáltatás

Az Aquaserv Rt. tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az ivóvízhálózatot végzendő karbantartási munkálatok miatt szeptember 28-án este 9 órától kb. hajnali 3 óráig szünetelni fog a vízszolgáltatás Marosvásárhelyen a Nagyerdő közben, a Nagyerdő utca 30–50. és 47–69. szám, a Trébely utca 81–103. szám, a Nyár utca 33–49. szám alatt, a Szegfű utcában, a Somostető utca 66–100. és 51–69. szám alatt, a Posada utcában és az állatkertben.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokban rövid ideig zavaros víz folyik a vezetékben lévő lerakódások felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig kitisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV RT.,
Marosvásárhely

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

VÁLLALJUK IDŐSEK GONDOZÁSÁT az otthonukban. Tel. 0756-680-226. (20775-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kemény tűzifa. Tel. 0759-678-112. (20868-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, lépcsőházfestést, csempe-, padló-csempe-, laminátparkett-lerakást garanciával. Tel. 0746-552-473. (20764-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb javítást, külső-belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0751-696-823. (20823-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST stb. vállalatok. Tel. 0771-605-189. (20795-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (20715)

MEDITÁLOK angolból IV–VIII. osztályos tanulókat. Tel. 0748-284-828. (20772-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, tetőkészítést Lindab lemezből, meszelést, vakolást és bármilyen munkát. Tel. 0749-765-760. (20741)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és kisebb javítást. Tel. 0758-598-133, István. (20837)

CÉG régi házak teljes felújítását vagy bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (20846-I)

VÁLLALJUK fa kivágását, elhordását. Tel. 0770-621-920. (20846-I)

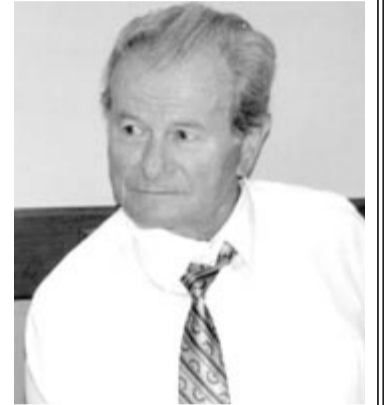
VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20844-I)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást és bármilyen munkát, takarítást stb. Tel. 0747-508-707. (20854-I)

Magyari Géza, a nyáradremetei közbirtokosság elnöke, a közbirtokossági statútum 11-es cikkelye alapján
ÖSSZEÍVOM
a NYÁRADREMETEI KÖZBIRTOKOSSÁG TAGJAINAK
ÁLTALÁNOS GYŰLÉSÉT
2023. október 29-én 12 órára a nyáradremetei kultúrotthonba.
Napirenden a következők:
– a közgyűlés érvényességének jóváhagyása,
– a 2024-es év költségvetés-tervezetékének jóváhagyása,
– a közbirtokossági tagsági regiszter örökösödési és adásvételi iratok alapján történő módosításának jóváhagyása. (67480-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Minden évben eljön egy nap, amely szívünkben csak fájó emléket hagy. Könnyes az út, mely síroddhoz vezet, a Jóisten örökjén pihenésed felett. Fájó szívvel emlékezünk SZABÓ ZOLTÁNRA szeptember 28-án, halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi szerető felesége, fia és családja. (20755-I)

„Egy pillanat és mindennek vége, olyan gyorsan távoztál a végtelenségbe. Legyen csendes az álmod, találj odafönn örök boldogságot.”
Fájó szívvel emlékezünk szeptember 28-án SZEGEDI (szül. KATONA) ÉVÁRA halálának első évfordulóján. Szeretete és jósága szívünkben örökké élni fog. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretetei. (20852-I)

Megtört, fájó szívvel, de soha el nem múló szeretettel emlékezünk szeptember 28-án a marosárpataki születésű SIMON ANDRÁSRA halálának 20. évfordulóján. Áldott, szép, felejthetetlen emléket, szeretetét, jóságát szívünkben megőrizzük egy életen át. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodjál békében, drága jó Édesapám! Szomorú, bánatos lánya és családja. (20643)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a sokak által tisztelt és szeretett VENDLER ILDIKÓ-SAROLTA (nyugalmazott magyartanár) életének 84. évében, hosszú és fájdalmas szenvedés után csendesen megpihent. Temetése 2023. szeptember 29-én, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, római katolikus szertartás szerint. Drága halottunk virrasztása 28-án, csütörtökön 18 órától lesz a temető ravatalozójában. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Gyászoló szerettei. (-I)

Családja, szerettei búcsúznak OROSZ JÁNOS tervezőmérnöktől, a Procomplex egykori technikai igazgatójától, akit 2023. szeptember 29-én, pénteken 14 órakor helyezünk örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. (sz.-I)

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr.21
0733 553 976

Marosvásárhely (Cart. Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr.126
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr.4
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1
0733 553 976

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr.40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr.25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

Marosludas
Str.B-dul 1 Dec. 1918. Nr.7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr.2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr.21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală Nr.151.
0773 347 494

www.doraoptics.ro

15% KEDVEZMÉNY

600 RON
értékű vásárlás felett

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres
dinasztia története

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó - információ	- 0766-121-234	hidegtálcák készítése	- 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Rendőrség	- 0265/202-305	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0365/400-404 - 0800-500-929
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Delgaz Grid	- 0265/929 - 0265/200-928 - 0800/800 928
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna	- 0265/215-702 - 0265/208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között:	- 0736-883-110	- közonség szolgálat - központ	- 0265/208-800 - 08008-208-888
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Optolens szemsebészeti	- 0265/263-351	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Marmed	- 0265/250-344	• Vili Kft.: temetkezés, segítségintézés (0-24 óra), professzionális balsamozás	- 0265/215-119
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658 - 0729-024-380	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
Labor	- 0751-114-307	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
e-mail: marmed@marmed.ro , www.marmed.ro		• koporsók, kellékek, koszorúk	- 0745-606-215 - 0745-606-269
• Dora Optics	- 0733-553-976	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

LEGYÉLTE
az Erdély TV híradós
szerkesztő-riportere!

JELENTKEZZ
AZ ALLAS@ERDELY.TV E-MAIL CÍMEN
2023. OKTÓBER 1-IG!

Híradós szerkesztő-riportert keres az Erdély TV

Az Erdély TV híradós szerkesztő-riportert keres teljes munkaidőre a marosvásárhelyi székhelyére. Ha érdekli a közélet, a politika vagy a társadalmi sokszínűség, dolgozott már sajtóban, vagy lelkes pályakezdőként jól kommunikál, csatlakozzon az ország legnagyobb, magyar nyelven sugárzó televíziójához!

Előnyt jelent:

- A szakirányú végzettség vagy szakmai tapasztalat
- A közéletben való jártasság
- A magyar nyelv kifogástalan ismerete
- A román nyelv ismerete

A jelentkezők fényképes szakmai önéletrajzukat az allas@erdely.tv e-mail-címre küldhetik el 2023. október 1-ig.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban